

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **M. A.**
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky,
IČO 00007064, pošt. schr. 21/OAM, sídlem Nad Štolou 3, 170 34
Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2024, č. j. OAM-818/BA-BA01-LE05-2024, o návrhu žalobce na ustanovení zástupce a návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby,

takto:

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce z řad advokátů se zamítá.
- II. Návrh na přiznání odkladného účinku žaloby se zamítá.

Odůvodnění:

1. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 17. 7. 2024, č. j. OAM-818/BA-BA01-LE05-2024, rozhodl žalovaný o další opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 23. 6. 2024 tak, že je žádost o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) nepřipustná a že se řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.
2. Soud upozorňuje, že řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Návrh na ustanovení zástupce

3. Žalobce učinil součástí žaloby i návrh na ustanovení zástupce. Svou žádost odůvodnil neznalostí českého jazyka a právního řádu ČR. Dále uvedl, že je zajištěn v ZZC, kdy nemá potřebné finanční prostředky k obstarání si zástupce vlastní cestou, stejně jako nemá možnost obstarat si tyto prostředky. Závěrem uvedl, že k sepsání žaloby využil služeb bezplatného právního poradenství poskytovaného v ZZC.
4. Jelikož odůvodnění návrhu na ustanovení advokáta (zástupce) nebylo dostatečné, vyzval soud žalobce k odstranění vad návrhu. (Konkrétně byl vyzván, aby k návrhu ve stanovené lhůtě doložil *Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce* (dále jen „*formulář*“). Výzva k doplnění majetkových poměrů ze dne 8. 8. 2024 byla žalobci doručena dne 15. 8. 2024. Ve výzvě byl žalobce poučen o tom, že musí soudu vrátit vyplněný formulář nejpozději do 1 týdne ode dne doručení této výzvy. Do dnešního dne však žalobce na výzvu soudu nijak nereagoval a své majetkové poměry blíže nespecifikoval.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

5. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *„Navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.“*
6. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu není zastoupení účastníka advokátem povinné; soud však může za splnění zákonných podmínek účastníkovi k jeho návrhu zástupce (advokáta) ustanovit. Z ustanovení § 35 odst. 10 věty první s. ř. s., vyplývá, že musí být současně splněny dvě podmínky k tomu, aby bylo možné ustanovit účastníkovi zástupce: 1) musí splňovat podmínky pro osvobození od soudních poplatků a současně 2) musí být ustanovení zástupce nezbytně potřeba k ochraně jeho práv.
7. Soud nejprve přistoupil k posouzení splnění první z podmínek pro ustanovení zástupce, a to zda žalobce splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Předně je třeba připomenout, že žalobce je v tomto řízení od soudního poplatku ze zákona osvobozen, viz § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen *„zákon o soudních poplatcích“*). Uvedená skutečnost je však z hlediska posouzení, zda žalobce splňuje předpoklady pro individuální osvobození od soudních poplatků dle § 36 odst. 3 s. ř. s. zcela bez právního významu. I zde tak musí soud posoudit, zda žalobce (ne)má dostatečné prostředky, a zda tudíž splňuje předpoklady pro alespoň částečné osvobození od soudních poplatků. Soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu přitom činí 3.000,- Kč (položka 18 bod 2 písm. a) Sazebníku poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích).
8. Soud v tomto směru zohlednil, že žalobce se nachází v uzavřeném ZZC, ohledně majetkových poměrů žalobce však nebylo zjištěno ničeho a z obsahu správního spisu ani jeho konkrétní majetkové poměry nevyplývají. Žalobce tedy nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, tzn. první z předpokladů pro ustanovení zástupce.
9. Druhou posuzovanou podmínkou je, zda ustanovení zástupce soudem je zapotřebí k ochraně práv účastníka řízení. Při posuzování, zda je splněn i tento předpoklad, soud zvažuje, na základě dnes již ustálené judikatury, nakolik je žalobce sám způsobilý se hájit před soudem. Přihlíží přitom zejména k formálním a obsahovým kvalitám žalobcových podání učiněných k soudu, a dále též k právní složitosti projednávané věci. Ustanovení advokáta tak dle Nejvyššího správního soudu (dále jen *„NSS“*) zpravidla není na místě v situaci, kdy podaná žaloba obsahuje všechny formální náležitosti, řádně formulované žalobní body a bezvadný petit, a je z ní patrné, čeho se žalobce domáhá a na základě jakých důvodů, pokud se současně nejedná o věc po právní stránce mimořádně složitou. (Srov. rozsudek NSS ze dne 31.5.2011 č. j. 5 Afs 20/2011-62, dostupný na www.nssoud.cz).
10. Zde je třeba uvést, že s účinností od 1. 1. 2012 došlo ke zpřísnění podmínek pro ustanovování zástupce, kdy novela s. ř. s. zúžila možnosti ustanovit účastníkovi zástupce toliko na případy skutečně závažné jak z hlediska dopadu na účastníka, tak i z hlediska právní náročnosti věci. Zatímco dříve postačovalo prokázat potřebnost ustanovení zástupce k ochraně práv účastníka, nyní toho musí být dle ustanovení § 30 odst. 1 zákona č. 99/1963, občanský soudní řád (dále jen *„o. s. ř.“*)... *„nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů“* (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 76/2013-21 ze dne 23. 8. 2013 a č. j. 3 As 92/2012-34 ze dne 8. 1. 2013).
11. Žalobce se předmětnou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí o zastavení řízení o své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu, a to z důvodu neuvedení žádné nové azylově relevantní skutečnosti nebo podstatné změny okolností. Z hlediska právní

náročnosti nelze tuto věc považovat za složitou po skutkové ani po právní stránce. Soudu je z vlastní činnosti známo, že účastníci typově stejných řízení proti žalovanému formulují běžně své žalobní návrhy bez odborné právní moci. Především však žaloba již ve svém původním znění obsahovala žalobní body, tedy důvody, pro něž pokládal žalobce napadené rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Ačkoliv byla žaloba sepsána v rámci bezplatné právní pomoci v ZZC, nemění tato skutečnost nic na tom, že byla žaloba podána bez vad. Současně je soudu z praxe v obdobných věcech známo, že podáním žaloby ve valné většině případů aktivní účast žalobců v řízení končí, neboť veškeré argumenty již byly vzneseny. Žalobce je tudíž schopen bránit svá práva v této věci před soudem sám, a ustanovení zástupce není nezbytně třeba.

12. Jelikož ustanovení zástupce není v této věci k ochraně práv žalobce nezbytně třeba, nesplňuje žalobce ani jednu z kumulativních podmínek pro ustanovení zástupce. Soudu proto nezbylo, než návrh žalobce na ustanovení zástupce dle § 35 odst. 10 s. ř. s. zamítnout (**výrok I. usnesení**).

Návrh na přiznání odkladného účinku žaloby

13. S odkazem na § 73 odst. 2 s. ř. s. se žalobce domáhal, aby soud přiznal žalobě odkladný účinek. Svůj návrh na přiznání odkladného účinku žalobce odůvodnil tím, že pokud by nedošlo k pozastavení účinků napadeného rozhodnutí, jeho následky by pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Žalobce má zároveň za to, že přiznání odkladného účinku žaloby není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dle názoru žalobce žádné jiné osobě v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě nehrozí újma. Závěrem žalobce uvedl, že pokud dodržuje všechna pravidla jak společenského soužití, tak i právní předpisy, nikomu neškodí a nezpůsobuje újmu, nelze narušit veřejný zájem přiznáním odkladného účinku této žalobě.
14. Ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku dne 19. 8. 2024 žalovaný sdělil, že neshledává naplnění některého z důvodů uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s., dále uvedl, že s přiznáním odkladného účinku žalobě nesouhlasí, neboť je přesvědčen, že účinky napadeného rozhodnutí pro žalobce neznamenaají nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Žalovaný dále upozornil na skutečnost, že žalobce žádá o přiznání odkladného účinku žalobě směřující do rozhodnutí o další opakované žádosti.
15. Podle ust. § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
16. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
17. Podle ust. § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. rozhodne soud o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
18. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým

mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

19. Z ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. vyplývá, že je na žalobci, aby tvrdil a prokázal naplnění první z podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. že by výkon nebo právní následky rozhodnutí pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tj. újmu, jež je těžko nahraditelná či kompenzovatelná. Jen tak může soud naplnění této podmínky posoudit. S ohledem na to, že žaloba zásadně nemá odkladný účinek, nesmí být hrozící újma vzhledem k poměrům žalobce bagatelní, ale naopak natolik významná, že opravňuje, aby odkladný účinek byl výjimečně uplatněn. Významnou bude újma spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude újma žalobce i tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod. (srov. usnesení NSS č. j. 6 Afs 73/2014-56 ze dne 21. 5. 2014).
20. V rámci řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby tíží břemeno tvrzení a břemeno důkazní výhradně navrhovatele, tj. v daném případě žalobce. Je tedy zcela na žalobci, aby přesvědčivě a konkrétně uvedl důvody, pro něž mu v případě výkonu napadeného rozhodnutí hrozí v případě nepřiznání odkladného účinku žaloby nepoměrně větší újma než jiným osobám a současně tato svá tvrzení prokázal. Žalobce se v návrhu na přiznání odkladného účinku spokojil s toliko liknavými tvrzeními o hrozící újmě bez bližšího rozvedení, v jaké konkrétní oblasti života by došlo k jeho narušení. Současně pro svá tvrzení žalobce neoznačil ani nepředložil žádné důkazy. V důsledku uvedeného tak žalobce neunesl břemeno tvrzení ani břemeno důkazní. Současně soud odkazuje na samotnou žádost žalobce o mezinárodní ochranu ze dne 27. 6. 2024. V této již třetí neúspěšné žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl pouze to, že chce zůstat v České republice, neboť zde žije již polovinu svého života a v Maroku nikoho nemá. Žádné další důvody v žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl. S ohledem na to, že se v daném případě jedná již o třetí žádost o mezinárodní ochranu v ČR, kterou žalobce nijak blíže neodůvodnil, a absenci jakýchkoliv konkrétních důvodů návrhu na přiznání odkladného účinku, neshledal soud tvrzení žalobce o nepoměrně větší újmě v případě nepřiznání odkladného účinku žaloby za způsobitelné prokázat nezbytnou intenzitu takové újmy, aby odůvodňovala přiznání odkladného účinku žaloby.
21. Vzhledem k výše uvedenému lze uzavřít, že žalobce dostatečně netvrdil a neprokázal, že by mu výkonem nebo jinými právními následky napadeného rozhodnutí hrozila nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tudíž nebyla splněna jedna z kumulativních podmínek pro přiznání odkladného účinku, pročež byl návrh na přiznání odkladného účinku žalobě podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *a contrario* zamítnut (**výrok II. usnesení**).

22. O nákladech řízení o návrhu na přiznání odkladného účinku soud nerozhodoval, když bude postupovat analogicky podle § 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s., a o případných nákladech vzniklých v této souvislosti rozhodne v rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti výroku I. tohoto usnesení lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, jenž o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Proti výroku II. tohoto usnesení je kasační stížnost nepřijatelná. [104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Plzeň 2. září 2024

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně